

पूर्वरूप

Rognidan & VV Dept
Chhatrapati Shahu Maharaj Shikshan Sanstha's
Ayurved Mahavidyalaya & Ragnalaya

व्याख्या

- अव्यक्तम् लक्षणम् तस्य पुरुरूपम् इति स्मृतम् ॥ मा. नि.
- भाविव्याधि बोधकम् एव लिंगम् पुरुरूपम् इति ॥
केवलं भाविष्य कालीन व्याधिचा बोध करुन देणाच्या लक्षणांना पुरुरूप असे म्हणतात.
- “स्थानसंश्रयिणः क्रुद्धा भाविव्याधिप्रबोधकम्।
दोषाः कुर्वन्ति यल्लिङ्गं पूरुरूपं तदुच्यते॥”

पूरुवरूपाचे प्रकर

- सामान्य आणल वलशेष
- सामान्य- भवलष्यकाललन वुयाधीचा बोध होतु परंतु दुषज प्रकर समजत नाही . जसे श्रम , अरतल हया लक्षणांवरून ज्वराचे नलदान होते पण दुषज प्रकर समजत नाही

विशेष पूर्वरूप

भविष्यकालिन व्याधीचा बोध होतो आणि दोषज प्रकारही समजतो . जसे

- जृम्भा - वातज ज्वर
 - नेत्र दाह - पित्तज ज्वर
 - अरुचि -कफज ज्वर
- अशी ज्वराची विशेष पूर्वरूपे आहेत

अन्य प्रकार

- शरीर
- मानस
- शरीर मानस
- रूपविरुद्ध
- रूपसमान
- रूपावस्थेत गेल्यावर नष्ट होणारी

पूरुवूरुपाचे महत्त्व

- व्याधिविनिश्चय (Differential Diagnosis)
- चिकित्सा (Treatment)
- साध्यासाध्यत्व (Prognosis)